

Charissa in Zuid-Afrika, met op de achtergrond de boerderij van haar ouders.

'Sport zou voor iedereen beschikbaar moeten zijn.'

SUCCESVOL ONDERNEMER CHARISSA WAS
VIJF JAAR GELEDEN NOG STRAATARM

‘SOMS KON IK ALLEEN MAAR DENKEN: WAAROM IK?’

Op haar 15^e emigreerde ze samen met haar moeder, stiefvader en twee zusjes en broertje naar Zuid-Afrika. Op haar 23e werd ze in haar eentje het land uitgezet, omdat ze geen werkvergunning meer kreeg. Terug in Nederland stond Charissa (28) er helemaal alleen voor, zonder huis en met maar een klein beetje spaargeld.

TEKST RENÉE BROUWER

“**IK ZAT IN DE** vierde van het gymnasium toen mijn moeder en stiefvader op een dag ‘leuk’ nieuws hadden. We gingen emigreren naar Zuid-Afrika. Zuid-Afrika?! Wat moesten we daar nou weer? Ik was al helemaal gesetteld op de middelbare school en moest er niet aan denken om naar het buitenland te verhuizen. Toch gebeurde het in januari 2007, middenin het schooljaar. Ons nieuwe huis was een grote, verlaten boerderij. Ik was doodongelukkig. Ook op school kreeg ik te maken met een cultuurshock. Het was daar zo anders dan wat ik in Nederland gewend was. Het schoolsysteem was heel Engels. Iedereen moest een schooluniform aan en meisjes mochten geen make-up dragen. Alles was verschrikkelijk christelijk, maar intussen was het racisme enorm. In mijn eerste week raakte ik bijvoorbeeld bevriend met een donker meisje. Ze zag dat ik er een beetje alleen bij stond en stelde me op mijn gemak. Iets wat blijkbaar totaal *not done* was, want al snel werd ik uitgescholden door een groepje blanke kinderen. De scheiding tussen blank en donker was daar zo groot, dat was ik helemaal niet gewend.”

EENZAAM

“Thuis op de boerderij probeerden mijn moeder en stiefvader intussen een bedrijf op te zetten. Omdat we een groot stuk land hadden, begonnen ze een handel in koeien en schapen, maar het liep niet echt storm. Ze hadden gewoon totaal geen verstand van hoe ze met een boerderij hun brood konden verdienen. Na een tijdje raakte hun financiële buffer op. De druk om geld te verdienen, werd daardoor nog groter, iets wat de sfeer thuis er niet beter op maakte. Ik wilde heel graag het contact met mijn vriendinnen en vriendje in Nederland onderhouden, maar zonder mobiele telefoon of internet ging dat heel moeilijk. Er waren wel een paar internetcafés in het dorp verderop, maar mijn school was al veertig minuten rijden van ons huis, dus daar kon ik ook niet zo makkelijk naartoe. Daardoor voelde ik me heel erg alleen.”

INTERNAAT

“Op school ging ik me meer op sport richten. Ik vond sporten altijd al leuk en op de highschools in Zuid-Afrika is sport erg

belangrijk. Er waren veel verschillende sporten waar je je op school voor kon aanmelden, maar alle trainingen vonden altijd na schooltijd plaats. Niet handig, want mijn zusje en ik werden elke dag gebracht en gehaald door een werknemer van mijn stiefvader. Hierdoor kon ik niet aan sport meedoen. Vandaar dat ik thuis zelf voorstelde om naar het internaat van onze school te gaan. Dan sliep ik in het gebouw naast school en kon ik lekker net zo veel sporten als ik zelf wilde. Mijn moeder en stiefvader vonden het prima. Al snel voelde ik me in het internaat veel prettiger dan thuis. Ik sloot me aan bij allerlei sportclubs en uiteindelijk beoefende ik per week wel vijf verschillende sporten, zoals hockey, zwemmen en cricket. Hierdoor werd mijn sociale kring ook veel groter en ik begon me eindelijk een beetje thuis te voelen in Zuid-Afrika.”

GEEN GELD

“Helaas was de financiële situatie van mijn ouders nog steeds slecht in die tijd. Vaak konden ze met moeite net mijn schoolgeld en mijn verblijf op het internaat betalen, maar ruimte voor bijvoorbeeld zakgeld was er niet. Hierdoor zat ik, net als heel veel andere kinderen, vaak met honger in de klas. Op het internaat kregen we op drie vaste tijdstippen te eten, tussendoor was er niks. Na het behalen van mijn diploma ging ik met een studievergunning studeren, zo'n vijf uur rijden verderop. Ook nu was geld weer een probleem. Ik wist nooit of en wanneer ik wat zou ontvangen voor de huur van mijn kamer of mijn boodschappen. Een bijbaantje zoeken was als Nederlands staatsburger niet mogelijk. In Zuid-Afrika geldt de regel dat je als buitenlander pas mag worden aangenomen als duidelijk is bewezen dat een Zuid-Afrikaanse burger niet hetzelfde werk kan doen. Je moet dus echt een expert zijn in iets en dat was ik niet. Ik was volledig

financieel afhankelijk van mijn moeder en stiefvader. Soms waren er dagen dat ik bijna niks te eten had, maar meestal was ik wel creatief. Dan wist ik van een paar goedkope ingrediënten toch iets lekkers te maken of at ik bij een vriend.”

LAND UITGEZET

“Vlak voor het einde van mijn studie werd plotseling mijn studievergunning niet verlengd. Ik had het op tijd aangevraagd, maar de verwerking duurde veel te lang. Hierdoor kon ik mijn laatste twee tentamens niet doen en me ook niet inschrijven voor het volgende schooljaar. Alles wat ik had opgebouwd, was ik in één klap kwijt. Drie jaar studie zo in de prullenbak! Ik was 21 en moest het land verlaten, tenzij ik op een andere manier een verblijfsvergunning zou kunnen regelen. Dat betekende trouwen met een Zuid-Afrikaan of een baan vinden

‘ER WAREN
DAGEN DAT
IK BIJNA
NIETS TE ETEN
HAD’

Op school was een uniform verplicht.

waarin ik als Nederlander kon uitblinken. Na veel zoeken en bellen regelde ik een baan bij een interne helpdesk van een groot Nederlands bedrijf dat in Zuid-Afrika gevestigd was. Het leek me totaal geen leuke functie, maar ik had in ieder geval werk en mocht blijven. Uiteindelijk heb ik twee jaar voor het Nederlandse bedrijf gewerkt. Ik wachtte nog steeds op mijn officiële werkvergunning en dacht dat dat wel goed zou komen. Ik werkte immers al een langere tijd en verdiende genoeg om mezelf te onderhouden. Helaas liep het anders. Op een dag kreeg ik, net als veel andere niet-Zuid-Afrikaanse werknemers, een brief dat ik geen werkvergunning kreeg. Daar was ik uiteraard niet blij mee. Mijn leven was in

Zuid-Afrika. Hoewel ik ze niet veel zag, woonde mijn familie er ook. Mijn moeder was inmiddels gescheiden van mijn stiefvader en opnieuw getrouwd met een Zuid-Afrikaan. Zij mocht dus sowieso blijven. En mijn broertje en zusjes hadden allemaal nog een studievergunning. Ik moest dus als enige terug naar Nederland. Een land waar ik niks had; geen huis, geen geld en geen familie.”

MAANDEN SPAREN

“Met één koffer stapte ik op het vliegtuig. Gelukkig had ik in Nederland nog wat contacten. Bij hen mocht ik om de beurt een tijdje crashen op de bank. Heel lief, maar ik voelde me erg bezwaard. Ik had geen geld en kon niks voor ze terug doen. Recht op een uitkering had ik niet, want ik had geen arbeidsverleden in Nederland opgebouwd. Het was soms zo zwaar. Er waren dagen waarop ik echt wilde opgeven. Ik moest zo snel mogelijk een baan vinden, het maakte niet uit wat. Uiteindelijk kwam ik bij een callcenter terecht. Het werk was niet uitdagend, maar het betaalde genoeg om na maanden sparen een kamer te kunnen zoeken. Dit gaf me eindelijk een beetje de ruimte om te bedenken wat ik verder wilde in mijn leven. Het liefst wilde ik werken in de sportsector, maar zonder studie ging dat niet. Mijn behaalde studiepunten in Zuid-Afrika werden niet in Nederland erkend. Ik besloot Sport, Gezondheid en Management in Groningen te gaan studeren. Dat was echt bikkelen. Ik moest alles zelf betalen, dus ik werkte ook nog veel bij het callcenter.”

SUCCESVOL BEDRIJF

“Tijdens mijn studie ging ik stage lopen bij een personal trainer. Het viel me op dat hij aan iedereen dezelfde training gaf. Iets wat ik heel vreemd vond, want iedereen was toch anders? Al snel ging ik zelf een vrouw trainen. Zij was zo tevreden, dat ze over mij aan anderen vertelde en zo kreeg ik vanzelf meer klanten. Tegen de tijd dat ik tweedejaars was, ging ik aan de slag als zzz'p'er bij een grote sportschool. De mensen die net als ik veel hadden meegemaakt, pikte ik er zo uit. Juist zij hadden ook mentale support nodig om hun doelen te behalen. Ze waren onzeker over hun lichaam of bang om in het bijzijn van anderen aan hun lichaam te werken. Op de een of andere manier namen deze mensen mij altijd in vertrouwen. Ze vertelden waar ze mee zaten en ik stelde hen op hun gemak.

Ik kreeg steeds meer klanten en toen ik afgelopen zomer afstudeerde, verhuisde ik naar een andere locatie. Gelukkig verhuisden mijn klanten met mij mee. Nu is mijn bedrijf YourMove in Groningen zo succesvol, dat ik inmiddels vijf mensen in dienst heb. Ik, een baas van anderen! Na al mijn *struggles* met geld, blijft het gek om iemand anders uit te betalen. Toch heb ik veel geleerd van alles wat ik heb meegeemaakt. Ik weet hoe het is om niks te hebben en elk dubbeltje te moeten omdraaien. Het zorgde ervoor dat ik nog harder ging werken en ik ben nog altijd op mijn hoede. Ik wil altijd een financiële buffer hebben voor het geval dat. Ook werk ik samen met Quiet, een organisatie die armoede uit de taboesfeer

‘NA AL MIJN STRUGGLES MET GELD, BLIJFT HET GEK OM IEMAND UIT TE BETALEN’

‘Mijn bedrijf is zo succesvol dat ik inmiddels vijf mensen in dienst heb.’

wil halen. Mensen in armoede hebben vaak geen geld voor leuke dingen of sporten, maar vooral sport zou voor iedereen beschikbaar moeten zijn. Met YourMove en haar supporters ben ik daarom een speciale sportkledinglijn gestart waarbij de opbrengst wordt gebruikt voor gratis sportlessen voor mensen die via Quiet sporten. Zo kan ik eindelijk iets teruggeven!” ■